

Xydegei exin partorganizaacanuudaxi partiiina-massova xydelmeri tuxai

BK (b) Paartiin Buriad-Mongol Obkoomoi III pleenymei togtool

Xydegei exin partiiina organizaacanuudaxi partiiina-massova xydelmeriin tuxai doklaadijii sonoso, zybzen xelseed, BK(b) P-iin Buriad-Mongol Obkoomoi III pleenymei temdeglexen xadaa:

1. Oblastnoi ba aimaguudai partorganizaacanuudai, xytelberide udaan sag soo baihan, japoono-nemeecke kontrazveedkiin byrzaazna-nacionaalis ba trockiis-buxaarinska agentnyydeii svoortiji butasoxilgo, Staalska Konstituciiin yndeheer yngerdegdehen. Verxoovno Soveedydei hungaltanuud bolbol manai respyybiikiin azalan yrgen maassin dunda ugaa jixe politiceske ba yiledberiiin deeselei xangaa Leenin-Staalinai partiiin xeregte xizaarlagagyi preedanne, partiiina bise aktivai ugaa jixe aarmi uргаа.

2. Partiiina organizaacanuud bolbol aradaai dalsadaar xegdehen vreditelstviin xoisolonguudiji usadaxa zuuraa, partiiina-organizacioonno ba partiiina-politiceske xydelmeriijii nelieed haizaraa ulam, maassatai barisaaga ulam bexizyylee, azalsadaai yrgen sloido vlijanai yrged xee, xydegedei partiiina organizaacanuudai xydelmeriijii bexizyylee, haizaruulaa.

12-doxi oblastnoi partiiina konfereenciin hyyleer, respyybiike soo, BK (b) P-iin zergede 1022 xynyid abtaa, 47 partiiina organizaacanuud shineer emxidgedee, soçyystvejeşeenyide 329 xynyid abtaa. Ede byxii xadaa xede xeden aimaguudai partiiina xydelmeriin deeseleniiji ba partiiina xydelmeride, tusagaarlaba, xydegedei partiiina organizaacanuud vreditelstviin xoisolonguudiji usadaxa talaar, olon partiiina organizaacanuudai amzaltagaar xydelmeriheniji gerselene.

3. Partiiina-dotori xydelmeri nelieed haizaraa. BK(b) P-iin çleengyid ba kandidaaduudiji bolshevik joheer xymyzylyxe gol foormo—hurguul myn bol, partiiina suglaanuudai roolb yrgedehen baina. Kolxooz, seloo ba ylyssydydxi, partiiina rezerve nyvdei dundaxi xydelmeri nelieed haizaraa.

Gexetei xamta, BK (b) P-iin Obkoomoi Pleenymei mederehen xadaa partiiina xydelmeriijii şinedxen tabigada, oblastnoi partorganizaacaa nelieed jixe xydelmeri xegdehen baiḡas, z a r i m x e d e n a i k o o m u u d b o l b o l y r g e n m a a s s i n d u n d a x i p o l i t i k o - m a a s s o v a x y d e l m e r i i j i b v i o e d n y r g e x e t u x a i, a z a l s a d a i u r g a z a b a i g a a p o l i t i c e s k e a k t i v n o s t i i n x e m z e e d e x y r t e r y r g e x e t u x a i, BK (b) P-iin CK-ei erlitenydyiiji oilgoogyi ba bejelyylegyi baina. Staalska Konstituciiin yndeheer, manai orono azabaidalda bolhon politiceske povorood, azalsadaai aktivnostiiin ugaa jixe deeselei xadaa partiiina-politiceske x y d e l m e r i i j i p a r t i i n m y n o e n e i p o l i t i c e s k e z o r l o n o u d a i x e m z e e d e b a i x a a r h a i z a r u u l x i j i e r n e .

BK(b) P-iin Buriad-Mongol Obkoomoi III pleenymei togtoolxon:

1. Kolxoozno ba xydegedei —territoriaalna partorganizaacanuudiji organizacioonno bexizyylege, BK (b) P-iin çleengyid ba kandidaaduudai ideine-politiceske xymyzylygi deeselyylege, bolshevikizii şudalga ba seloo, ylyysiin kolxooznuud ba byxii azalsadaai partiiina-komsomoolsko vlijanai bolbol BK (b) P-iin Aikoomuudai şuxala ba tyryysiin eelze, nei zorilgo geze tooloxo.

2. „Azaxiin amzaltanuud, tenei bexi ba yni udaan baiḡan xadaa partiiina-organizaacioonno ba partiiina-politiceske xydelmerinyydeii amzaltanuudhaa xysed ba byrin duldidaa, ede ysoovinudgyigeer, azaxiin amzaltanuud bolbol elihen deere baiḡuulag-daban baiḡa bolxo“ geḡen, nyxer Staalinai zaabariiji ha-naza, kommunistnuud bolbol azal deere agitaatornuud bai-xahaa gadana, myn baha partiiina xydelmeriin amzaltanuudiji emxidxe, azal deere xydelmerile baihan kommunistnuud bolbol socialis so-revnovaant ba staxaanovska xydeleonei organizaatornuud baiḡahaa gadana, myn baha eehede azal deere tyryy xynyid, kolxoozoi yiledberi deere kyltyryiidelgeriyyleged baiḡiisn tullaḡiiji, BK (b) P-iin Aikoomuud ba exin partiiina

organizaacanuudiji ujalḡalxa.

3. BK (b) P-iin çleen ba kandidaad byxen xadaa xensji, „paartiin ba proletariaadai (ilangajaa terenei diktatuuriin yjede) tymer discipliniiji bagaxansji huladxa haa, tere xadaa proletariaadta esergy byrziylida fakticeske tulaḡa-na“ (25 toomoi 190 xuudahan) —geḡen, nyxer LEENINEI zaabariiji martangyigeer, gy-renei ba partiiina discipliniiji saxixa zişee bolḡiisn tulaḡa, tuxaita partiiina daalḡ baritai baiḡa, tede daalḡabariinuudiji todo ba akkraatnaar gyised xexiisn tulaḡa, partiiina—maassova xydelmeriin haitar b o m o z o l o g d o h o n p l a a n z o x o o x i j i, x a m a g a i t y r y n , B K (b) P-iin çleengyid ba kandidaaduudiji bolshevik joheer xymyzylyxe hurguul myn bolxo, partiiina suglaanuudai ynder deere ideine-politiceske xemzeei xangaxiiji, byxii partiiina xydelmeriijii şinedxen tabixadan, xydegedei partiiina organizaacanuudai prakticeske tulaḡiijisn, BK (b) P-iin Aikoomuudiji ujalḡalxa.

4. Harin bolzor soo, agitkollektivvydei xydelmeriijii daxin xaraza yzexe b i p a a r t i i n x e r e g t e p r e e d a n n e , ş a l g a d a m a l b a p a r t i i n a l i b x y i d a a l g a b a r i i j i j a m a r s j i m o m e n t e d e g y i s e d x e x e r b e l e n b a i z a a s i n e a k t i v n o u d i j i x a b a d u u l x i j i , B K (b) P-iin Aikoomuudai ujalḡalxa. Agitkollektivvydei xydelmeriijii BK (b) P-iin Aikoomuudai za-e-daaninuud deere, agitaatornuudiji exin partorganizaacanuudai suglaanuud deere batalxa. Beseedçigyid-çt ecydyiiji şilen olxo ba exin partorganizaacanuudai suglaanuud deere batalxa, agitaatornuud, beseedçigyid ba çteecydyiiji negedexee, tomonuud kolxoozuudta, kyystenydyte ba MTS-te tusa-gaag agitkollektivvydyiiji bai-guulxa.

5. Agitkollektivvydei xydel-

meriin şuxala asuudalnuudaar, aikoomuudai negedegeer sekretaarnuudai zyghoe instryktaaz ygexiisn tulaḡa, agitkollektivvydei xytelberilegşediiji BK (b) P-iin AK-ei dergede haradaa negenhee yseon bise sugluulx iji, BK (b) P-iin Aikoomuudiji ujalḡalxa, tereentei xamta, partkabinenyi deer damzuulan, agitkollektivvydyiiji gazeed, zurnaaluud ba naglaadna posoobinuudaar, tereşelen, jabuulxa baḡaa xydelmeri tuşaan konsultaacaar xangaxiiji, BK (b) P-iin Aikoomuudiji ujalḡalxa.

6. Agitaatornuudai kollektivvydyte tyşegleze, kolxooznuud ba kolxooznuud, seloo ba ylyysiin azalsadiiji honir-xuuldag asuudalnuudai medexiiji, tedeniiji honirxuuldag asuudalnuudta xysed xariuul ygelge tullaḡiiji, BK (b) P-iin Aikoomuudai duradxa. Tereentei negen xamta, kolxoozuudta kvalificirovanno doklaadçiguydiiji komandi-rovaalza, ulasxoondiin ba dotoodiin baidal tuxai asuudalnuudiji tabin, harada negehee yseon bise politydernydyiiji yngerelçig i j i p r a a k t i k a d a o r u l x a . Instryktaaz ba doklaadçiguydai şalgaltiji, BK (b) P-iin AK-ei negedegeer sekretaarnuud xexe johotoi.

7. Olon tooto kolxoozuudta, seloo ba ylyssydyte partiiina politiceske xydelmeriin hula-baihaniji xaraadaa abza, xydegedei ba kolxoozno organizaacanuudai ugal iji, seloo ba ylyssydyte kolxooznuud ba azalan maassin, esestee xyrter şalgadha n ba Leenin—Staalinai partiiin xeregte preedanne çaastiijisn şileze, proletarska revoliyciiin xeregte esestee xyrter, xizaarlagagyi preedanne ba partiiin tyryysiin uriaagaar, terenei alibxii daalḡabariiji gyisedxexer belen baihan, xynydyiiji partiidaba, tomo kolxo zuudta, seloo ba ylyssydyte kandidaadka, partiiina-komsomoolsko gryype

nydyiiji, exin partorganizaacanuudiji baiḡuulxiji BK(b)P-iin AK-duudai urda tyryysiin eelzeenei zorilgo bolḡon tabixa.

8. Partiiina suglaanuudai zybelgede teoreticeske asuudalnuudai tabixii, ede suglaanuudta kommunistnuudai beledxeliiji xangaxa ba tedeniiji gansaxan le tekyysçe azaxiin asuudalnuudai zyblen xelselçiin suglaanuud bolxoxogyi, BK (b) P-iin Aikoomuud ba xydegedei exin partorganizaacanuudai ujalḡalxa.

9. Kolxoozno komsomoolsko organizaacanuudai xydelmeriijii e r i d haizaruulx i j i , k o m s o m o o l s k o o t c o o d n o - h u n g a l t a n u u d a i s u g l a a n u u d i j i y n d e r d e e d e i d n e x e m z e e d e y n g e r g e x e d e n , k o m s o m o o l s k o o r g a n i z a a c a n u u d t a t u l a x i j i , B L K Z S - a i z e r g e n y d e i u r g a l t i j i x a n g a x a b a t e d e n e i d u n d a p o l i t i k o - x y m y z y l g i n x y d e l m e r i e m x i d x e x i j i , B K (b) P-iin Aikoomuudai duradxa. Soçyystvejeşeenyidei gryypiiin xydelmeride sersjozno anaxalaa tabixiiji, soçyystvejeşeenydyiiji bolshevikşelen xymyzylyin tulaḡa byxii xemzeenydyiiji xangaxa, tedeniiji partiiin politiko, bolshevikiziiin or anizacioonno princepydyte sag yrgelze tanilsuulxa ba tedeniiji partiidaba oruulxin tula oroldostoigoor beledxeliiji, BK (b) P-iin AK ydyiiji ba exin partorganizaacanuudai ujalḡalxa.

10. Hain duranai oobşotvenyid: SVB, MOPR, OČO ba bise diiji organizacioonno bexizyyle ba aktiv ar xydelmerideg organizaacanuud bolxoiij ba teneer damzuulan, kolxooznuud ba seloo ylyssydyte azalsadaai politiceske aktivnostiiin byriji xede deeseleiji emxid-xexii, BK (b) P-iin Aikoomuud ba exin partorganizaacanuudai ujalḡalxa.

11. Politgegerelei yçrezdeeninyd i: unşalçiin baişan uud, klybba ulaanbulanguudai xydelmeriin ton zadagai hula baihiiji temdegleze, Plee-

nym bolbol kyltyyrnegegerelei ba politiko-massova xydelmeriin ene şuxala uçaatogta sersjozno anaxalaa tabixiiji byxii partiiina organizaacanuudai ujalḡalxa. Negharin bolzor soo, politgegerelei yçrezdeeninydyiiji şalgadamal kaadranuudaar ykomplektovaalza, ede yçrezdeeninydyiiji seloodoxi kyltyyrnegegerelei ba politiko-massova xydelmeriin ynexeer ceent bolxoxo.

12. Partiiina-massova xydelmeriin amzaltanuud ba kolxoozno maassa, seloo, ylyssydyte byxii azalsadiiji politiceske vlijanida oruulxa baḡad xadaa— BK (b) P-iin Aikoomuud ba exin partorganizaacanuud bolbol organizaacioonno xydelmeriiji politiceske xytelberiin xemzeede xyrter yrgelxe xer şajanab, teneer xadaa ene asuudal tulaḡa BK (b) P-iin CK-ei togtoolnuud ba nyxer Staalinai zaabariiji gol udxiiisn oilgo-zo xer şadanab,—egeel ene deerehee duldidaa. Teneer hee, pleenym bolbol partiiina-massova xydelmeriijii segdegyi jabadaai darii eseseliisn, byxii partorganizaacanuudhaa erine. Pleenym bolbol partiiina azabaidal xadaa şed burjanai baiḡaar ba BK (b) P-iin CK-eer, nyxer Staalinai tabigdadag erlitenydyte xemzeede baiḡaar, tilmeeer partiiina-massova ba organizaacioonno xydelmeri jabuulxiji erine.

13. Partiiina azabaidalai deelde, xydegedei partiiina organizaacanuudai xydelmeriijii sag yrgelze toloilxii ny-pyblkaansa gazeedyiiji „B. M. Ynen“ ba „Buriad-Mongoloi Praavdyiijii ujalḡalxamyn, xydegedei partorganizaacanuudai xydelmeriin orondaldalga emxidxe ba xale toloilxii BK (b) P-iin OK-ei ORPO-ji ujalḡalxa.

BK (b) Paartiin Buriad-Mongol Obkoomoi III pleenymei togtool

Nyxer Staalinai sexe xabaa-dalḡataigaar zoxioogdohon ba BK(b) P-iin Centralna Komiteeder haishaḡadahan, „BK(b) P-iin istoriiniin xuriaangii kyrys“ bolbol delxein udxaşanarai ton jike nauu-na-teoreticeske dokymenit bolno.

BK(b) P-iin istoriiniin xuriaangii kyrys“ xadaa Leenin-Staalinai partiiin gerocişeske temeselei ugaa jixe ooped baldarta ilaltijii tusagaar honoor xaruulna. Ene knige bolbol xydelmer şen angiiin daisadta ebşegeyi baiḡiiji, socializmiin tyloe revoliycioonno temeselei xatu şanga ba erid baiḡiiji hurgana, tere xadaa marksizm—leninizmd e hurgana.

„Xuriaangii kyrysiin“ garaxatai xamta, bolshevik partiiin egeel ynet sokrovişçe, marksis-leninske teoriiin xygezeldete şine xuudahan neegdele. Kommunistnuudiji xymyzylyxe xeregiji, BK(b) P-iin CK-ei eridegi joheer ba eneene nyxer Staalinai hur-gadagai joheer tabixiin tulaḡa, byxii argabaidal baiḡuulna.

BK(b) P-iin istoriiniin xuriaangii kyrysiin“ xebledxeteli xamta, partiiina organizaacanuudai zorilgo tuxai asuudaliji zyben xelseed, BK(b) P-iin Obkoomoi Pleenymei temdeglexen xadaa hyylei yjede, kommunistnuudai politiceske xymyzylygiin xydelmeriijii emxidçelçiin h a i z a r h a n t a i x a m t a , „BK(b) P-iin istoriijii şudalxa tuxai“ asuudalaar, partaktiivudai ba exin partorganizaacanuudai suglaanuud, partiiina huralsalai xede xeden kryzoogudai xydelmeriin haizaraal, propaḡandiistnuudai seminaar-nuudai xydelmeriin haizaraal g. mete), marksis-leninske xymyzylygiin ba ilangajaa manai partiiin istoriijii BK(b) P-iin çleengyid ba kandidaaduudta şudaluulxa xydelmeri, byxii deere urdiinxi şinglee-ree xangaltagyi yleze baina.

Partiiina-politiceske huralsaliji haizaruulxa ba partiiina organizaaciin yderbyriin xydelmeride, kommunistnuudai ideine-teoreticeske xymyzy-

liiji deeselyylege tuxai BK(b) P-iin CK ba Xli Oblastnoi partiiina konfereenciin togtoolnuud xadaa partorganizaacanuudai yderbyriin xydelmeride, ton aaliar ba xanga tagyigeer bejelyylegdeze baina.

Raioonno komiteedyd bolbol partiiina huralsalai xydelmeride sag yrgelçiin tulaḡamza ba şalgalta emxidxeçygi, eneeneen bolzo: propaḡandiis seminaar-nuud jixen tahaldaltaigaar xydelmeride, propaḡandiistnuud xododoo h e l g e d e n e . huragsadan nege kryzooghoon nygeeo kryzoogto, xysed barim-tagyigeer oruulagdana, partkabinieedyd bolbol muusa xydelmerine, kryzooguudta partiiina bexi discipli ne ygei, kommunistnuudai politiceske huralsalda exin partorganizaacanuud xariusalagagiygeer xandana.

BK(b) P-iin Obkoom ba tereeni propagaanda, agitaaciin otdeel xadaa nituagudta partiiina propagaandiin xydelmeride yderbyriin tulaḡamza ba şalgalta xangaagyi baina, ene uşarhaa, tus xydelmeri xede xeden raioonuudta plaanova bişeer jabahan ba bolhon alduunuud sag sogoo zahagdadagyi baiḡaa.

Partiiina organizaaciiji, „BK(b) P-iin istoriiniin xuriaangii kyrysetei“ tanilsuulga ton aaliar jabana, xede xeden partiiina organizaacanuudta, kommunistnuudans mil negedexi teem-iiji unşahan baina (Biçyir, Zede, Xor). Borgoin sovxo-zoi exin partorganizaaciin kandidaaduudans, partiiin istoriiniin yçeebnig bolbol BK(b) P-iin CK-ei komiis-siin redaakcaar garaa jym geze medeneçygi.

BK(b) P-iin raioonno komiteedydei sekretaar-nuud (Xori, Xiaagta) bolbol partiiina huralsaliji propaḡandiistnuud ba partkabinieedydei erileşedte sym naidaza, ynen-dee, partiiina xydelmeriin ene şuxaliin şuxala uçaastogai xytelberihoe eehede zaisahan baina.

lime baidaliji bolosogyi deere toolood, BK(b) P-iin Ob-

koomoi Pleenymei togtoolxon xadaa:

1. Partiiina propagaandiin şanariiji konkretneer hai aruulxin ba propagaandiistnuudai teoreticeske znaani ba prakticeske naaveçijisn deeselyylexiin zorilgoor, „BK(b) P-iin istoriiniin xuriaangii kyry-iiji“ yzexiin tula, BK(b) P-iin OK-ei dergede raioonno seminaar-nuudai xytelberilegşedi 15-20 yderlei kyrys yngerexee.

Raioonno partkabinieedydei dergede, „BK(b) P-iin istoriiniin xuriaangii kyrysetei“ tanilsuulxin zorilotoigoor, propaḡandiistnuudai 10-15 yderlei seminaar yngerexee.

Propagaandiistnuudai, sag yrgelze jabuulagdaza baiḡa seminaar-nuudai programmaad-na, kryzooguudta huralsagdaza baiḡaa gol predmeediji oruul-xahaa gadana, myn, partiiin tekyysçe politikiin asuudalnuud-iiji, ulasxoondiin ba dotoodiin baidal ba SSSR-ei isto-oori oruulsaḡa.

BK(b) P-iin aikoomuud ba partkabinieedyd bolbol propagaandiistnuudans huragsadta bolshevik xatuulxiji olxoxo ba paartida, exe orondoo preedannostiiiji xymyzylyze, Maarks-Leenin-Staalinai revoliycioonno teo-oriin bodoto provodniguud bai-xaar propaḡandiistnuudaga dunda xydelmeri jabuulxa johotoi.

2. BK (b) P-iin aikoomuudiji ba exin partorganizaacanuudiji pleenymei ujalḡalxan xadaa parturalsalai seetinydiiji şalgaza, huragsadai politiceske ba niite erdemel beledxeliiji xaraada abza, kryzooguudai nege janziin sostav xangaxa. Kryzooguudaga ene sostaviiiji exin partiiina organizaacanuudai suglaanuud deere batalaxa ba tedeniiji, huralsaxaar bodomzolhon programma dyryxe xyrterens, bexizyyle. Politgraamotiiin hurguul dyrygeçygi kandidaaduudta, myn tereşelen, soçyystvejeşeenere, BK (b) P-iin ustaav ba programma yzexe kryzooguudiji baiḡuulxa şuxala.

3. Partiiina huralsalai kryzooguudta, marksis — Ieeninske teoriiiji kommunistnuudai gynzeçigee şudalxa zorilçigiji gyl-

sedxeze, exin partiiina organizaacanuud ba BK (b) P-iin aikoomuud xadaa huragsadai şahanaa zoxioon bişee, merialdaa eehede xydelmeri jabadaai, praavilai joheer bixa johotoi. Zanaati bolbyxii huragsadai xabadaa taigaar, delgerengi beseed foormoor ba uaan propaḡandiistniin xamtaan xeleçer, guulagdaza johotoi.

Huragsadiiji tekyysçe politikiin asuudalnuudai tanilsuulxin tula, zanaati byxenhee 15 minuuta tahalan, sag yrgelze tanilsuulxa baiḡa.

Pleenym bolbol gooroda-raiceentnyyde byxii partorganizaacanuudiji, zanaati naidadaa 5 daxin,—taban xonatyryysiin yderte x e x i j i u j a l ḡ a l n a . Kolxoozuud, ba sovxoouudai partorganizaacanuudta—3-daxin: harariin 1, 10, 20-noi demny yngerçexiiji ujalḡalxa.

Prograamiiiji dyrygeçer reetne bolzornuudai zanaat kryzoouud byxenel zanaatyngerçe plaan-kalendar eneene deerehee zoxiooxo, plaanaa huragsadtaigaar xexexee ba terenee erid xalelylyxe.

4. Pleenym bolbol parturalsalai seetinydyte xydelride bodoto bolshevik baiḡuulxiji exin partiiina organizaacanuud ba BK (b) P-iin aikoomuudiji ujalḡalxa. guulnuud ba kryzooguudai xydelmeride sag yrgelze tulaḡa ba şalgaza baiḡadaa, partorganizaacanuud zanaatiin naidadaa tahaldahan uşariiji pagandiistnuud ba tereçiguu huragsadai zyghoe zanaat jabaxagyi ba tereende muud beledxehen uşarnuudiji egeer geer anaxarhaa gazaaguu xixo johogyi.

Zarim negen discipliniloro bise kommunistnuudai zy-

(Yrgelzelelen 2-daxi niu)

BK (b) Paartiin Buriad-Mongol Obkoomoi III pleenymei togtool

(2-doxi niwurui yrgelzelei)

huralisaliiji tooxogiy ja-
erid temesexe, tedeni-
xariuusalaada xabaa-
xryter xemxee abxa.

Partkabindeeyd xadaa
gol zorilgiiji—propa-
ganduud ba agitaatornuu
delmeride yderbyriin tu-
xal yelgөө gyisedxeze,
xarumudai sag yryelziin
regyilaarna xydelm riiiji
ba raioonoij byxii pro-
pandistnuudii xabaaduul-
noi ba individyaalna
staaca xexe ujalgatai.

kabinideeydei
leekce unxaxa ba kon-
sponno-spraavocna xydel-
m riiijiin tulada, raioo-
niiin aktiivudai er-
ys iiji tomilon bexizyylyx-
e. xydelm riiijiin
bolbol propagandistnuud
aktiivudai xelsegdeze,
partiiina komiteedyy-
atalagdaa.

kabinideeydei xy-
tuxai otqooduudii
P iin raikoom, gorkoom,
moi biyroot deere sono-
praktikovaalxa. Partiiina
deeyd bolbol propaga-
nda tuhalamza ygehe
enei znaaniliji, kvalifikaa-
deeselyygeer, partiiina
raioonuudai xuxaliin su-
moosniguudain negen
photoi.

komsomooloi politiqeske
baidal xadaa partii-
nizaaciin zyghoe tuha-
rine. BK (b) P-iin rai-
on ba exin organizaaca-
bolbol komsomoolsko
seetiiji, eerlingee sag
nabludeenide abxa,

Xangaltagyigeer xydelmerilene

aimagai zarim exin
organizaanuudta, BK(b)
istooriiji gynzegigeer
beledxel ton xangalta
tabigdanxat. (Deede
Xezengiin, Cisaanin
koomoi xauuuda baigaa
reelsojuuziinxi dergede-
n partorganizaanuud).
partorganizaanuud xadaa
politiqueske xydelme-
reengyydei kandidaaduu-
gyvstvejeseneret dunda
jabuulind. Eneei rezyl-
ede organizaaca
urgalta ton xangaltagi.
ene bolbol negen
zorigonь baixa
Cisaanin MTS-da
rgonь nyxer Radnaajev)
vstvejeseneret bil. Ede-

komsomoolsko hurguuluinuud-
ta propagandis xydelmeride,
politiqueske graamotna, beled
xeltei kommunistnuudii elb-
geexe, kom omoolsko hural-
sai kryzooguudai emxidxele
ba xydelmeride baigaa dutuu
dundanuudii xysed zahaxa ja-
badaliiji tuilan, partkabin-
deeydte komsomoolsko propa-
gandistnuudai seminaarin re-
gyilaarna xydelmeri xangaxa.

7. Soveed intelligenciin yrg-
en sloinuudii marksis—lee-
ninske teoriior zebsegilexe zo-
rilgo bolbol ene huralisaliiji em-
xidxe xydelmeride serjooz-
noor tuhalxiji ba xytelberilxiji
partiiina organizaacanuudhaa
erine.

BK (b) P-iin raikoom xadaa
profsojuuzna ba soveed or-
ganizaacanuudtai xamta, "BK(b)
P-iin istooriin xurilaangil kyry-
siji" yzelgede intelligenci-
nyyde ba soveed-profsojuuzna
aktiivudai xabaaduuland, hur-
guuluinuudai ba kryzooguudai
yrgen seetinydii delg-ryylyxe
ujalgatai.

8. BK (b) P-iin Obkoomoi
propagaanda ba agita-
ciin otdeelde xadaa teoretiqueske
xydelmeri ba partiiina hural-
sai emxidxele asuudalnuudaa
raioonuudta kvalificirovano
leektornydyiji, dokladciguudii-
ji ba instryykornydyiji elbge-
xe zergeer, partiiina organizaa-
canuudta sag yrgelziin konkret-
ne tuhalamza ygehe johotoi.

Niutaguudta parthursalai
seetinydei xydelmerinyyde
regyilaarna xangalta xangaxa,
terenei rezyltaadiiji BK (b) P-
iin raikoom ba Obkoomoi biy-
root deere zybsele xelxexe.

nei zarimanь 1933-36 onoi staa-
tainuud Partoorg Radnaajev xa-
daa edenei dunda xymyzyylyin
xydelmeri jabuulxanaa baitagai,
tedenei xysed hain medenegeyi.
lime faaktnuud biseş organizaa-
canuudta yzegdene.

lime baidal saşadaa tesemeer
biş BK(b) P-iin Xoriin raikoom
bolbol ede organizaacanuud-
ta anaxalaa tabiza, exin parti-
iina organizaacanuudalga xy-
delmeride operatiivna tuhalam-
za yzylyxe, xydeedexi organizaa-
canuudta xytelberioe şangadxa
xabadal mynөө, ilangajaa
erigdene geze hain medexe ba
eneeniji sag doronь bejelylyxe
zorilgo urdaa taabixa johotoi
bolno.

PARTIIJEC NEGEN.

Propagandistnuud ba partkabi-
nideeydei erxilegseidiiji, xy-
delmeriins tu x a i dok-
laadtaigaar, propagaanda ba agi-
taaciin otdeelde duudaxa jaba-
daliiji praktikovaalxa. Oblast-
noi ba raioonuudai xebelnyn-
dei xuudahanuudta propagandi-
stnuudai ba kryzooguudai xy-
delmeriin oopediiji xalan abal-
s a l g i i j i emxidxele
ba tereselen, propagandist-
nuudai soveşaanii emxidxele.

9. Pleenym bolbol kommu-
nistnuudai politiqueske xymy-
zylyin xeregiiiji ba marksis-
leeninske teoriiin dyxer
huraxa, tedenet partiiina hu-
ralsalai xeregiiiji e e h e-
diingee garta abza, Oblastnoi
partiiina organizaaciin herem-
ziliinь ba bojevot şadabaniinь
ulam deeselylyxe jabadali
xangaxiiji byxii partiiina or-
ganizaacanuud ba tyryşiiin
eelzeende, partiiina xytelber-
ilegseidiiji ujalgalna.

Kolxoozno bibliotekenyyd

Dneepetrovsko ooblas-
ty dotor xamtadaa 2800 kol-
xoozno bibliotekenyyd bil.
Tus bibliotekenyyd bolbol
knizne foondoor ton bajan.
Ziseelxede, Ivaanovska raioonoj,
Fryynziin neremzete kolxoozoi
bibliotekens 2419 knigenyyde-
tei. Myn Zoporoozesko raioonoj,
Teel'manei neremzete kolxoo-
zoi bibliotekes 2050 knigenyyde-
tei baina. (Krestjanska gazeed)

Leeninske—Staalinska komsomooloi XX zilei oido.
ZURAG DEERE: 1920 ondo Caricinske kom-
munistnuudii poolsko front teeş elbeelge-be.
(Sojuuz fotiin reproduukca)

КУЛЬТУРНЕ ФРОНТОО

Gazeed ba zurnaal xaxilgada tuhalaxa

Kolxooznig byxenei baidal
bolbol zilhee zilde ba yderhee
ydeyte byri kылтырне, şanga
şadaltai bolzo baina. Tiimehee,
kolxoozniguud byxen gazeed
ba zurnaaluudii regyilaarna
unşaza, ulaxoorondiin ba SSR
Sojuuz dotori eldeb honinuud-
tai xododool tanisaza baixliji
ugaa jixeer xysedeg baina.

Kolxoozniguudai ene şuxala
xyseliji hodoto deerens beje-
lylyze, tedenet dunda gazeed
ba zurnaaluudii ton yrg-
neer xaxiulxa jabadali kol-
xooz byxenei xytelberilegse
xadaa sexe xytelber doroo ab-
xa ujalgatai.

Gebes, ene xydelmeriiji e e h e-
diingee sexe xytelberioe zai-
sulxa, kolxoozniguudalga za-
zeed ba zurnaaluudii xaxixa
gehen iniciativii demzedeg-
yi, xarin tedenet iniciativii
xoşo tatadag xytelberilegse
bil baina.

Ziseelxede, Xoriin aimagai,
Doodo Xudanai somonoj, Moo-
lotovoi neremzete kolxoozoi
kolxoozniguud—staxaanovcuud
ba udaarniguud xamtadaa 50
garan xynyid gazeed ba zu-
naaluudii xaxiini tyloo kol-
xoozolgoo pravlenihee ava-
saar mynge erixedenь, tus
kolxoozoi tyrylygeş Şagdar-
zab Cevaanov gegşevaansaar
mynge ygeheş ogo arsaan
baina. Myn ene metiin uşar-
nuud Kirovot neremzete
(Ydiin somonoj), Kaarl-Maark-
sai neremzete (Xoriin somonoj)
kolxoozuudta boldog baina.

Ene ziseş deerheş medexe-
de, nerelegdegeş kolxoozuudai
xytelberilegse xadaa kolxoo-
niguudalga xyseliji xangaxiin
orondo, gederge tatahan jaba-
dal bolno geheş biş yge
ygei baina.

Batazaapov.

Kылтырне-маассова xydelmeriiji xeregseenegy

Xori. Deede-Xezengiin so-
monoi, „Manal-azal“ kolxoozdo
kылt-маассова xydelmeri, kom-
somoolsko politiqueske hural-
sai ba gazeed, zurnaal unşalga
g. m. yder byriin şuxal xy-
delmerinyd xangaltagygeer
jabuulagdaa baina.

Uşariinь, izbaaş nyx. Dor-
ziin ba komsomoolsko exin
organizaaciin sekretarь Şag-
darai gegşedei zyghoe, tus xy-
delmeriiji haizaruulxiin tuxai
hanalaa tabiaagi baihan dee-
reheş bolno.

Gadana, tus kolxooz dotor

30 xyn yzeg bişeg medexe bo-
loogyi baibaş, edenei milil 10
xyniinь nahatanai hurguulida
huraladag baina.

Ene uşariiji somo-
noi tyrylygeş nyx Syngeryp-
ov haitar medeş baihan
bolboş ede şuxala xydelme-
rinydyiji haizaruulxiin tuxai
jamarşij xemzee abanagy.

Uşar ilmin tula, oiriin yder-
nyyde ene kolxoozoi dundaxi
kылt-маассова ba likvezei xy-
delmerinydyiji haizaruulxa şu-
xala.

Xydegei negen.

Xyygedte hain ysloovi şuxala

Xori. Cisaanin somonoj,
„Ulaan-Tariaşan“ kolxooz bol-
bol myn somonoj, Xudari-bu-
riadaai xysed biş dunda hur-
guulida xamtadaa 30 garan
huragşadiiji bailagdag aad, te-
denetee xysed hain ysloovi
beledxegeyi. Huragşadainь bai-

xa baira zahagdaagi, mynөө
xryter gerynydiinь peşen,
sonxo ygeinyd zanda baina.

Eneen deerheşenь, huragşad
xadaa ajaar 6 kilometr ga-
zarhaa zanaatidaa jirexe baa-
tai baina.

Z. D.

Zakaamin. Ylegşenei somonoj
„Socializm“ kolxooz bolbol
huragşadai baixa bairiiji er-
tenhee emxidxegeyi deerhe-
şenь, ene somonoj dunda
hurguulida huradag xyygediinь
7 kilometr gazarhaa jabagaar
jabaza baina. Ene xadaa hu-
ralsaldanь jixe haad boldog.

Uşar ilmede, ene somonoj
soveedi tyrylygeş Batazaapov
ba tus kolxoozoi tyrylygeş
Budini, hurguuliin direktor
Prokoopjeva gegşed
ene g e h e r zoxixo xem-
zee abxa ujalgatai.

Selbkoor.

Socialis sorevnovaanilin doogovor batalaba

Xori. Xoriin dunda hurguu-
liin prepodavaatelnuuud xa-
daa 1938-39 onoi hural-
sai ziliiji amzaltatagaar dyr-
gehiinь ba hurguulijaa erxim
ziseşte hurguuluinuudai negen
bolgoxiin zorilgoor, pedkollek-
tiivelgee dunda socialis sorev-
novaanilin doogovornuudii ba-
talan baina.

Prepodavaatelnь byxen xadaa
eer-erlingeeş klassta ton hain
yspevaajemostь tuilaxa, hurag-
şadai poseşajemostii haiza-
ruulxa ba tedenet bairiiji zi-
seşte hain ysloovitoi bolgoxo
geheş metiin ujalganuudii ab-
han baina.

X. N.

Likbezei xydelmeriiji haizaruulxa

Xori. Anaagai somonoj
„Ulaan Odon“ kolxooz dotor
30 garan xynyid yzeg bişeg
medexe boloodyi baina.

Teed, ene somonoj izbaaş
nyx. C. Cerenei bolbol yzeg
bişeg medexegiydyiji 100
proc. likbezei zanaatida xan-
duulza, paarti ba pravitelst-
viin gargahan bolzor soo, yzeg
bişeg medexegiydyiji byge-
diiji hurgaxa zorilgo urdaa tabiza,
likvidaatornuudai yder byxe-
nei xydelmeride tuhalamza yge-
heş ba xydelmeriins şalgaza
baixa johotoi xyn aad, xarin
yzeg bişegte huraxa jabadali
xoşo tatata, yzeg bişeg mede-
xegiydyiji medexede too
lood, ede xynyidte nom zaaxa
xereggyi geze likvidaator N.
Dugarai gegşede xelehen ba

5-6 xynliji yzeg bişegte hur-
gaaş geze mynge ygehen bai-
na.

Ynendөө xadaa ede nerens
yzeg bişeg medexe boloooyi,
unşaza şadaxagi ba
bişeze, şadaxagi b a i x a
lym.

Batazaapov.

Myn, tus somonoj „Stali-
nai Zam“ kolxoozdo yzeg bi-
şeg medexegyi 60 garan xy-
nyydei baibaş, mynөө xryter
likbezei zanaati xegdenegyi,
likbezei xydelmeriiji haiza-
ruulxiin tuxai kolxoozoi prav-
leeni jamarşij xemzee abanagy,
likvidaatorinь ujalgata xydel-
merioe jabuulxa ygei, ondoo
azalda jabaza baina.

Xydeş bişegş

Japoonsko militariistnuud dainiiji provoc irrovalna

Stalin bolbol ameri-
kaa militariist Roi Govar-
neede xexede, delxei
seregei ajuulai xojor
bol bişeg ton merger
baina. „Needexi oşaa-
Daalnsa-Vostooqro, Ja-
zonodo baina. Bi xa-
japoonsko seregeixide
busa gyrennydte şiz-
xanalta xehen, negente
medylygenyydiiji xaraa-
xeleneb. Xojordoxi
Germaniiniin zoonodo
(Stalin)

zilynnydte bolhon so-
d xadaa nyxer Stalini
bariiriin ton zyb ba mer-
haniji gerselee.
xan xeblegdeze gargag-
„Japoonsko milita-
riist dainiiji provociroval-
na G. Bolderioovoi knii-
jike faktiqeske mate-
riala. Daalnsa Vostooqdoxi
oşaaagi xaruulna.

Japoonsko imperializmiin
gargagtiin plaan dotor, So-
juuzda esergy dain
centraalna hurinuudai
toooqodono.
Xitadai dainai xedii berxe-
başaşij haanь, Japoon
soveed xiliiji zubsuulan,
xarui ba Koreide xojor
aarminuudaa, Soveed
da esergy „jike dainai“
baigana. Ede aarminuud
maandna sostavta „za-
teernnyd“ geze neretel
avantiuristiqeske ba
vannoo elementnyy bal-

Kvantunskaa aarmi xadaa So-
veed Sojuuztai dainai konflikt
provocirovalxiiji ynhneeş xo-
şo hedene. Mançuuriiji bulim-
taran abhanaigaa hyyle, SSSR-
ei xilenyyd deere japoonsko
seregedel provocaka şanga-
dahan baina. 1938 onoi iyyi-
liin xaxadhaa exileed, japoons-
ko sereged bolbol Soveed
Sojuuzda esergy muuxai pro-
vokaaciingaa şine yrgen pla-
niiji bejelylyxee hedehen bai-
na.

Tokiodoxi soveed polpre-
dstvede esergy buzagai jabuu-
lanuud, Yssyri myrendexi so-
veed araliiji zebsegte xys-
er ezelexe gehen bytemzegyi he-
delge, regyilaarna aarmiin ba
artileeriin tuhalamzaar, Zao-
ziorno ba Bezimiana ynder-
dexiiji ezelexe gehen hedelge
—ede byxii xadaa ene plaanai
zarimanь myn.

Gebeş, Xasaan nuurhaa pro-
vakaaca exilxede, japoonsko
sereged xadaa ende diidexebdi
geze uridşalan hanaagi baina.
Tiimegeş, manai Ulaan Aarm-
haa xatuu şanga soxilo aad.
byxii delxein urda, eerlingee
xysegi baihanaa demonstriro-
valaad zygeer dainiiji yysxegş
Japoonsko sereged xadaa xeeş
geze hanabal alduu bolxo
baina. Japoonsko bulimta-
ragşad xadaa 1938 onoi iyyi-
de jamar plaantai ba hedelge-
tei baigaa hem, mynөөş tereen-
deeli adali baina.

Xitad arad xadaa gansaşij
politiqueske biş, xarin ekono-
miqueske talaaraaşij xatuuzahan
baixadanь, japoonsko dobtolgo
exilhen baina. Japoonsko dobtol-
goiin exilxehet urda, Xitad

xadaa 6 zil gotor hain urga-
sa xurilaaza, naankinska pravil-
telstvo bolbol ediee xooloi jixe
zapaastai bolhon baina. Xydeş
azaxiin ilaltatai baixada, myn
aradai azaxiin byxii ootrasli-
nuud amzaltat baigaa Xitadai
gadaadiin xudaldaan jixegş ur-
gahan baina Xitadai eeksport xa-
daa 1935 onoi xihoo 1937 ondo
22 procent jixe baigaa. 1937 onoi
tyryşiiin xaxadta xitadai xu-
daldaa xadaa 1936 onoi ene
yjiinxihee 35 procent urgaa
Xitadai ulaxoorondin finaans-
sova toooonoi baidal haiza-
raa. Xitadai azyleedberit myn
ene yjede nelieed uraşşaa
dabxiaa Oron dotoron nelieed
olon tomo azyleedberit pred-
prijaatinuud—metallyrgiqeske
zavooduud, xlopcaa obumaazna
faabriguud, saarha gargaxa
faabriguud, saaxarorafinaadna,
maslobolno ba busa zavooduud
baiguulagdahan baina.

Xudaldaaniin ilangajaa ty-
geer zaharahan baina. Gadaa-
liin xebelnynydei gerşelxe xe-
heheni johoor, japoontonoj
dobtoltiin tyryşiiin haranuudta
Xitadai gadaadiin xudaldaan ji-
xeer unahanşijhaa 1938 onoi
exleer, 1937 onoi xaxadta baihan
oboroodtoi tenseshen baina.
Xitadai finaansova baidal xa-
daa japoontoxihoo nelieed
hain baina. Xitadai seregei
gargaxa bolbol Japoonoj gar-
gaşahaa 4 daxin бага. Hara
byride japoон xadaa 24 mil-
lion fynt steerlinge garga-
alna, xarin Xitad—6 million şa-
xuu fynt steerlinge gargaşal-
dag baina. Xitadai pravitelstvo
bolbol dainai tyryşiiin zilde
Fraancahaa, AXŞ-haa, Aangli-

haa, Çexoslovaakihaa, Şveicaa-
rihaa valiutna ba tovaarna
urihalamaş abhan deerheş, xi-
tad tariaşadai ba gadaadiin
bitradaxi xitad valiutiin saa-
şadaa bexixeze jabadalda tuha
xyrgehen baina. Xitadai pravil-
telstvo bolbol nege zilhee
ylyyite dain xehenegeş hyyl-
de, jixegş valiutna foondo
toi—1.200 million xitad dol-
lartai baina.

Myn, xitadai aarmiin baidal-
ba emxidxelde nelieed jixe
amzalta tuilagdaa, japoonsko
bulimtaragşadai temeselde Xi-
tadai gol xysens xadaa 40
million xitad aradai demzelge
tysegenь bolno.

Ene dainda, Japoon 400
miangahaa ylyyite xynydyiji
gehen ba 6 milliard ieen
gargaşalhan baina.

Japoonsko imperializmiin
ekonomiqeske ba vojeenne
baazanь oroidoo ondoo. Xitad-
daxi olon zilei dain, ilangajaa
japoonsko imperializmiin, xi-
tad aradai temeselei hyylei
etaap xadaa japoonsko aradai
azaxiiji jixeer ygeirlyihen bai-
na. Japoon xadaa araxiin
normalnaar priiroodno ja-
baxa resyrystet. Ge-
beş, japoonsko finaansova
kapitaalai ermelzedeg, ugaa
jixe kolonialnaa imperi bai-
guulxiin tulada, Japoon xadaa
azyleedberitgeş xygzeltet
hula ba seregei tomo azyleed-
berit serjooqoor dutamag
baina. Japoon bolbol serjoo-
goi şuxala zylinydyiji busa
gyrennydhee asaradag baina.
Eneenet tulada, valiutna xe-
reglegdene. Tiimeed, dain sereg
deerheş tyrgeer xoroşo bai-
han valiutna resyrysenь, xu-
han valiutna resyrysenь, xu-
daldaza abxa jabadaliinь ber-

xeşeltei bolgono. Japoonsko
aradai azaxiin byxii ootrasli-
nuud dain seregei xatuu so-
xiltiiji ispetaalza baina.

Dainai tyryşiiin zilde, Ja-
poonoj gansa xydeş azaxii
xadaa 700 miangan xydelme-
rişedgyi boloo. Ene xadaa gar-
ai azal deere byxideş baig-
guulagdahan, japoonsko xydeş
axilda jixegş soxilo bolhon
baina. Mynөө yjede dereev
axidi gol xydelmerinyd xyg-
şed ba basagad—podroostko-
uudai xyzyyn deere buugaad
baina—geze „Bvngel Ciynd-
iy“ zurnaal bişene. Anxa-
daaşij eodegyixen baihan, mo-
rin azalaanь 25 procentens
dainda xorohon baina. 1937
ondo riis—aradai xooloi gol
produkt—sugluulga yngereg-
ş zilynnydeixheşij бага, 1,6
million kooku (1 kooku—180
litr) baigaa. Japoonsko eeks-
port bolbol ene zilei janva-
riin 1-hee iyyiliin 20 xryter
0 procent xorohon, xarin
iimporonь 54 procent doo-
şoo unahan baina.

1938 ondo japoonoj aradai
dooxod xadaa 1-16 milliard
teenheş deese biş baina. Ene
dooxodoi xaxadijnь eerlingee
gargaşada, bulimtaragtiin
prestypne dain xexiin tulada
gol bolgon gyreniinь
abdag baina.

1929 ondo Japoonoj altanai
zapaas 1.072 million ieen bai-
nan aad, mynөө faktiqeske
320 million ieen bolhon bai-
na.

Japoonsko xebilei bagad-
xahan medenei johoor, japoons-
doxi xydelmerigyşydei too
xadaa hyylei zilynnydte xojor
xaxadhaa ylyy nemehen baina.
Japoonoj ekonomikonь mili-

tarizovaalagdahan baina. Byxii
kapitalis oronuudai militarizo-
vaalagdahanşij haanь, japoon
xadaa militarizmiin foono dee-
re bodoto seregei laager geşee
—geze G. Bolderioov bişene.

Ede byxii xadaa oron dotor
angilinь zyrigşeldej onso xur-
sadxahan baina. Policeiske ter-
rooroi xedii şanga baibaş, goo-
roddoxi azalai konfliktnuud,
tariaaşad ba pomeeşciyydei
xorondoxi konfliktnuudai too-
nь zilhee zil byri urgana.

Gooroddoxi azalai konflikt-
nuud, tariaşad ba pomeeşci-
gyydei xorondoxi konflikt-
nuudai urgaza baihaniji olon
ciifrennydeer illiystriirovalan,
Bolderioov iigeze bişene: „Ede
byxii xamtalan abxa xaxa-
da, japoonsko imperializmiin
tiil bolbol froontiin naidamza-
tai tyseglelge bolxo ge e ne-
relegdeze jaabaş şadagdagagi
baina. Japoonsko azal-
şadai dunda, dainda esergy
xydeleən urgaxa byrinь, japoons-
ko aarmiin vojeenne urag-
şagidelgtin oloşorxo ba gyn-
zegirxe byrinь, japoonsko aradai
xyselde zyriseş, japoonsko
vojeenne-faşiis kliikeer jabuu-
lagdahan, Xitaddaxi şuhata
avantiuriin tahaldaxa jabada-
da ene faaktor bolbol byri ji-
xenyd şidxexi udxaşanarili
oloxo baihanai tuxai honoroor
xelene“.

G. Bolderioovi knizklijiji so-
veed unşagşad xadaa jixe in-
teesteigeer unşaxad. Tereen soo
bajalig ba intereesne material-
nuud bil.

Komsomooloi XX zilei oiji ugtalga

Zagarain raionoi Xandagaitain leespromxoozoi dergedexi komsomoolosko exin organizaaicin komsomooloscuud bolbol Leeninske—Staalinska komsomooloi XX-doxi oiji ugtuulan, Exe-orondoo beleg beldeze baina.

Ene organizaaciin komsomooloscuud xadaa sentiaabrida bolhon suglaan deeree, komsomooloi XX zilei oiji erximeer ugtaxa geze, ujalganuudai abhan baina geze: yiledberil ngөө noormiiji sag yrgelze ylyybselen dyrygehe, azalai disciplinliiji yrgexe, hain sanarai produuxa byteen gargaxa g.m.

Tyryy komsomooloscuud bolbol abhan ujalganuudaa dyrygehe; erxim zisee xaruulna. Ziseelxede, 1938 ondo komsomooloido o r o h o n nyx. Vsaavski G. gegeşe spaal-zavoodto maşanistaar xydelmeriledeg jym. Tigeed, yder ydereigee yiledberiln paaniiji 200 proc. xyrter dyrygene.

Myn 1938 ondo, komsomooloido o r o h o n ba tus spaal-zavoodto raamşciigaar xydelmeriledeg nyx. Kryukov N.

gegse yiledberilngөө plaantiiji 150 proc. dyrygeheer ujalga abhan aad, 180-190 proc. dyrygeze baina. Gadana, Yyskoko-leine tymer zamai maşinist, komsomoolos nyx. Bogomoolov G. xadaa azalaigaa noormiiji 150-160 proc. dyrygene. Tereşelen, komsomooloscuud nyxed Beskoov, Konovaleenko gegsed bafial erxim pokazaatelstaigaar xydelmerileze, abhan ujalganuudaa dyrygened.

Myn, Spaal-zavoodoi komsomooloscuud bolbol komsomooloi XX zilei oiji ugtuulan, 520 xeheg spaalnuudai xydelmeriledeg sagai gazaatee byteen gargaxa ujalga abhan baigaa. Ene ujalga dyrygebe. 520 xeheg spaalnuudai beldeze, Exe orondoo belegtebe.

Tereenhee gadana, modo zoeige deere xydelmeriledeg komsomooloscuud bolbol xydelmeriledeg sagai gazaatee 50 vagoon modo aşaxa ujalga abhan jym. Mynoe yjede, tere ujalga dyrygehe buloo.

B. Cezebel.

Koniuuşninuudai barilga dyryree

Soveed praviitelstva bolbol kolxoozuudaa malazalaa saşaa-danş ulam xygyyliiñ tulada ton jixe tuhalaama zyylyne. Kolxoozuud bolbol zil byri bogonixon bolzortoi ba udaan bolzortoi gyrenei ssyyde abna.

Kolxoozuud bolbol ede ssyydenyde malai ybelzelgede beledxeli xydelmeride, malai yylter haintai bolgoxin tulada xereglehe. Ziseelxe e, Priigorodno raionoi, Gyrylbiin selsoveedei „Svoboodno tryyd“ kolxooz (tyryylegşen nyxer Stypakoov) bolbol tipovoi koniuuşniin ba oovoxranii lişcin barilganuudai dyrygenen baina. Tus kol-

xooz xadaa koniuuşni bari-xiin tulada selxoz baankahaa 6500 tyxerig ssyyde, oovox-xraniişçe barilga 2550 tyxerig ssyyde abhan baina.

Myn, Sajantiin selsoveedei, „MOPK“ kolxooz bolbol koniuuşni ba busad bairanuudai barilga 15000 tyxerig ssyyde abhan baina.

Priigorodno raionoi olon kolxoozuud mynle gyrenei tñhaama ab, a, malai gaa ybelzelgede erximeer beledxeze baina. Gebel, Ivolgin somonoi, Staalina neremzete kolxooz zootexnişke barilganuudaa dyrygehe boloo.

Petroov.

Malai ybelzelgede beledxeliiji tyrgedxexe

Xorliin aimagai, Anaagai somonoi, „Staalina Zam“ kolxooz bolbol mala gaa ybelzelgede beledxeliiji ton muugaar jabuulaa baina. Uşarab xadaa tus kolxooz 10 toigoi eberte tomo malai ba 75 tugalai ba xa bairanuudai ba ixa johotoi aad, mynөө orondoo negeşli barilga dyrygegyi baina.

Tus kolxooz bolbol malai ybelzelgede beledxeli xydelmeriiji emxitegeer jabuulxa zisee yloovitoi baigaa. Malai zootexnişke bairanuudai barixiin tulada, modo uradxaigyn xydelmerihee syoelegdehen jym.

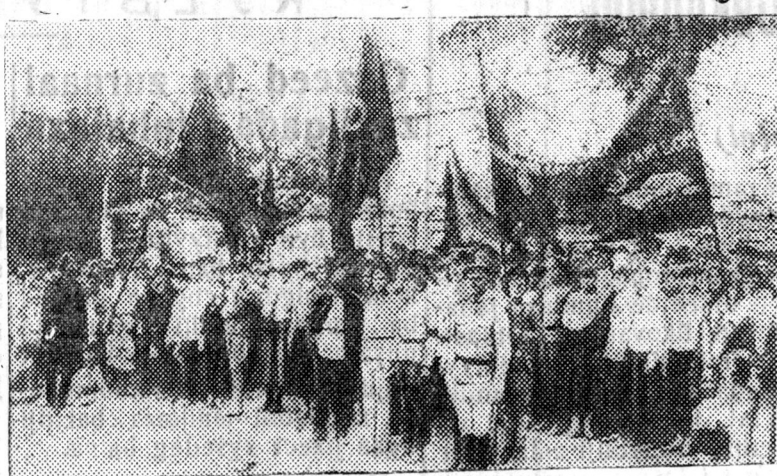
Ene kolxoozoi 200 garan

tolgoi eberte tomo malnuudan ybelei bairahaa baitagai, myneşli baixa bairagi baina.

Teed, ybelzelgede beledxexe dyryen yloovitoi baigaa, ene xydelmeriiji jym deerehe, iime xangaltagi jabuulna, gexede, kolxoozoi xytelberileged bolbol barilgaşadai brigadiin xydelmeriiji zybeei emxidxeşe şadaagi baina.

Myn, malai tezelbeledxegel muugaar jabuulagdahan ba malazalai feermenyyde tuşaga-daagi. Uşar iimehee, kolxoozoi xytelberileged bolbol ybelzelgede beledxeli xydelmeriiji tyrgedxixin tulada byxi xemzeenydyiji abxa johotoi.

Horbolozologşo

Leeninske—Staalinska komsomooloi XX zilei oido. ZURAG DEERE: 1918 ondo zaluu xydelmerişed ba krasnoarme.cyydei otriaadiiji froont elygeelge Sojuuz fotiin reprodukca.

GAZEEDNE STROOGUUD

Şine klyyb

Kyyske ooblastiin, Şebekilnske raionoi, Staalina neremzete arteel bolbol aguu jixe Oktiaabrskaa socialis revoliyciin 21 zilei oin praazdnig boltor, nelieed tomoşog klyyb

bariza dyrygehe. Ene klyyb xadaa 300 xynai huuxa zriitlene zaaltai ba xamtadaa 17 koomnatanuudai baina. (Kres-tjaanska gazeed).

Xyngen azyiledberiin kaadranuud

Zil jirexe byri xyngen azyiledberiln speciallistnyy oloşoro-no. Mynoe zilde, SSSR-ei xyngen azyiledberiln Narko maadai deede hurguulnuudai xamtadaa 544 speciallistnyy dyrygeşe garhaa baina.

Xlopcaatobymaazna azyiledberil 600 şaxuu zaluu inze-neernyydiiji, Şerştiaana azyiledberil 83, lñtaana azyiledberil

221, arahanai azyiledberil 283 inzeernyydei bolood baina.

Mynoe, 1938 on dotor, deede hurguulnuudaa 2740 xynyyd abtaa. (Yngeregeşe zilde 2.85 xynyyd abt han baigaa). Baha 19.9 ondo 1500 inzeernyydy deede hurguulnuudai dyrygeşe garxa baina. (Xyngen indyystri)

Palestiindexi baidal

Hyylei yjede, palestiinde arabaudai povstańceska xydelon şangadaba. Ene xydelon bolbol Palestiniiji araabska ba jevreiske gyrenyyd bolgozo xubaarilxa gehen, angliiske plaanda e s e r g y y j a b u u l a g d a n a . Faşiis gyrenyyd, xamagail tyryyn taali xadaa, arabaudai xydeloi eohediingee imperialis zorigonuudaa xereglexiiji orolono. Itaali xadaa Palestinde xydelxeli xydelmeriiji ton ixer jabuulna.

Araabaudai povstańceska xydelon bolbol ton seryjoono araktertei bolbo. Anglişaa nuud bolbol seregydyiji xereglebe. Mynoe yjede, otiaabriin 21-de Loondonhoo abtahn medeenei johoor, anglişka seregydy bolbol Palestiindexi araabska povstaancanuudaa eser-gyy energilşne dobtolgo xebe gene. Erje şadarai oxraaniin seregydy, oktiaabriin 19-de

Ierysaliime xuuşan goorodoi jixexen xubliiji ezelbe. „Deili telegraaf end mourning poost“ gazedel medeseheinei johoor, povstaancanuudai olonxib xuuşan goorodhoo Xaraam Eş Şelii teeşe terjelbe. Ene raion bolbol mynөө anglişka seregyydeer xyrielegdeed baina. Anglişka seregydyde esergy temesehen araabaudai goorodto aarestalza yrgelzelheer. 150 xynyyd aarestlagdaa.

„Deilmeil“ gazeedei bişehenei johoor, bişei raionuudaa araabska povstaancanuudai urdahaa vojeenne jabuulga hajar exilxe baina. Jaffuu, Nabluus ba bişe gooroduudaa vojeenne podkrepleeninyy elygegedee. Palestiindexi anglişka z a s a g a i gazaruudaa, vosstaanida xaabadahan baigaa haanş, jamarşli xynai zeriilji konfiskaaca xexe erxeytebe.

Şatar

(YRGELZELE) TERGE

Myn tereşelen teregeer mad ygeşe jabadal tiimeşli berxeşeltei bişe baina. Terge xadaa berseer xaişan geze mad ygedeg be, tereen şingteer nojonoi-goo tuhalaamaar, gansaxan le doskaagai xaişin liini deegyyr mad ygeşe şadadag baina.

Zişee № 2

Sagaan: Nojon a 2, Terge b 1. Xara: Nojon d 5.

Mad ygelgentiñ xadaa 16-daxi jabadalhaa xozom bişe bolxoor, egeel tuha ygei oaldaida baina.

1. Kr a 1—b 2 Kr d 5—d 4.

2. Kr b 2—c 2 . . . . .

Morinoi jabadai baihān, nojodoi iime baidal bolbol dobtolgoşo nojondonş nygeede nojonoo tyrgen sag soo doskaagai xaxa deegyyr jabadaliñ uitaruulan xaxaxadanş nelieed

zoxistoi arga olgodog baina

2 . . . . . Kr d 4—

Nojonoo sexeer gy, ali gonaalşnaar oppozicodo xaxa jabadal xadaa xamagagada ton hain sisteeme baina

3. Kr c 2—e 3 Kr e 4—

4. Kr c 3—c 4 Kr e 5—

5. L b 1—e 1 t . . . . .

Terge bolbol nojoniişee

heenş zailuulza, liiinde on

za, udaanş g ba esesten h

nide oruulxa baina.

5. . . . . Kr e 4—

6. Kr c 4—d 4 Kr f 5—

7. L e 1—f 1 + Kr f 4—

8. Kr d 4—e 4 Kr g 5—

9. Kr e 4—e 5 Kr g 6—

10. L f 1—g 1 X Kr g 3—

11. Kr e 5—f 5 Kr h 4—

12. Kr f 5—f 4 Kr h 3—

13. L g 1—g 3 Kr h 2—

14. Kr f 4—f 3 Kr h 1—

15. Kr f 3—f 2 Kr h 2—

16. L g 3—h 3 X

A. M. IGYMNOV

Antireligioozno teemenyyd deere leekcenyyd

Şoofernuudai oblastnoi sojuuz bolbol Ulaan-Yde goorodoi avtobaaza ba graazanuudaa antireligioozno teemeer leekcenyydiiji emxidxeşe, SNK-ei avtobaaza, Burkopsojuuzai, Zedstroin ba Svlaazai graaza-

nuudaa 4 leekcenyydiiji ygenen baina. Ede leekcenite xamta 175 xyn xaabaabaina. Ene zilei eses xplaanaai johoor 10 leekce-xelegdexe baina.

Burmogopromsojuuzai ypolnomnonuudai 11-dexi sjeezd

Ene onoi oktiaabriin 20-21-ei ydernyyde, Burmogopromsojuuzai ypolnomoonuudai 11-dexi sjeezd yngerigedehen baina. Ene sjeezd deere ene onoi 9 hariin plaanaai gyised-

xel ba 1939 onoi kontrolciifriji bataba. Tereenhe dana, arteelnyy deeg maassova xydelmeriitiñ jabuulagdaza baihān tuxal-sebe.

Erxim xynyyd tuxai foto gallirei

Aguu jixe Oktiaabrskaa socialis revoliyciin XXI zilei oin ba Leeninske—Staalinska komsomooloi XX zilei oin ydernyyde Zedstroin graaza bolbol erxim udaarnig staxaanovcuudai foto gallirei emxidxeşeer baixahaa g a d a n a , e d e n e i

xydelmeritiñ ziseeji xaişin tula tuxai doskaax e g d e h e n baina. xetei xamta, byxi remon-sostaaviñ bygede sorevnovaanida xaabaadaad, abhan ujalganuudaa naardyyrgened.

Istooriko-revoliycioonno myzeiji neexiin tula, 70000 tyxerig

BMASSR-ei SNK bolbol Oktiaabrskaa revoliyciin 21-dexi zilei oin yder xyrter, Ulaan-Ydiin istooriko-revoliycioonno myzein „Revoliycioonno xydelonei“ tagitiji ofoormilon neexiin tula, 70000 tyxerig tabihan baina. Tigeed, bişe tah guudiñ 1939 onoi mal harahaa xozom bişe neexeehe gadana, istoriilşke teemenyyd deere leekce, gok-

laad ba viistavke g. m. xen jabuulxin tula, dergedge polit. gegeerle emxidxeşe bazein bairiji yrgedxexila, terenei bairiji 3 dabxgoxo tuxai Gosplan bolkomfiin bolbol 1939 onooloşno ciifir soogoo geze togtool abba.

GYRENEI SSVYDE SAG SOONB BUSAALGIJI EMXIDXEXE

Manai respyyblikiin kolxoozuud bolbol ene zilei dyrbede-xi kvaartalda 1107 miangan tyxerig, bogonixon bolzortoi ssyyde gyrende tusaaxa johotoi. Ede ssydenyydiiji kolxoozuud xadaa jrenxiidөө kolxoozno malazaliiji yrgedxelgede, tuxallabal, plemennoi xeregei talaar xemeejabuulgada xereglehen baina. Gyrenei kredidiel tuhalaamaar, olon kolxoozuud xadaa hyylei zilnyyde te plemennoi feermenyydiiji baiguulhan baina. Gebel, Priigorodno raionoi „Traaktor“, „Svoboodno tryyd“, Jezoo-oi neremzete kolxoozuud, S-lengiin aimagai Jyregei somonoi, Staalina neremzete ba Kaarl Maarksai neremzete kolxoozuud xadaa erxim hain plemennoi malnuudai, gaixamşag feermenyydei boloo. Myn, ene kredideer, manai respyyblikede SSSR-ei centralnaa raionuudhaa arabaa, niiloon tyxerigte plemennoi malnuud asaragdaa. Ene johoor, kolxoozuud xadaa ssyde abza, terenee eeringөө azaxiida xeregleze, azaxiin jixeseg effectetei bolhon baina.

Gebes, mynөө zarim kolxoozuud xadaa ssydyiji sag bolzortonş busaaxagi jabadaluudai gargana. Priigorodno raionoi zarim kolxoozuud

(„Traaktor“, Jezoo-oi neremzete, „Svoboodno tryyd“) bolbol ssydyjee sag soonb busa-han baina. Gexetei xamta Zagarain aimagai, Aşagadai selsoveedei, Modlotovoi neremzete, „Ulaan malşan“, Doodo-lbxiitiñ somonoi Staalina neremzete kolxoozuud, Priigorodno raionoi Ivolgin somonoi, „Gegeerel“, Dabaatiin selsoveedei, „Arbi-al“ kolxoozuud xadaa ssyde tusaalgin bolzoriiji sag yrgelze tahalduldag baina. Ede kolxoozuudai xytelberileged xadaa gyrenei ssydyiji sag soonb busaalgaa bolbol kolxoozuudai tyryşin zorilgo myn geze oilgoogy baina.

Inenydy aimagudai kolxoozuud, ilangajaa jixe ssyde busaaxa gebel: Muxar-Şibe-rei—112 miangan tyxerig, Selengin—125 miangan tyx., Xiaagtiin—46 miangan tyx., Bişygyrei—86 miangan tyxerig ba Xoriitiñ—190 miangan tyxerig busaaxa johotoi. Xerbee ene xydelmeriiji hainar xyteberilenyi, samotioogto tabixa boloo haa, byxiidөө tahaldaxa baihānş bygedede eli.

Zarim organizaaciinudai xytelberileged xadaa kolxoozuudhaa produuktanudyiji abaad, xedenş inyyde terenein tyloo tyledeggyi baina. Ziseelxede, Ulaan Ydiin „promkopiit“

kolxoozoi pravleeni xadaa Priigorodno raionoi „Gegeerel“ kolxoozho sentiaabr herşoo 10 miangan tyxerigte malnuudai abhan aad, mynөө xyrter tooşoo xee gyi. Myn Sajantiin MTS-iin direkce bolbol Priigorodno raionoi kolxoozuud i tooşoo xene gyi. Kolxoozuudai tooşoo xelgiiji udaaruuldag organizaaciinud olon bi.

Baankiin filiaalnuud xadaa ede zeerinydyiji abxa jabadal danş kolxoozuudai tuhala, erbee şuxala uşanuudai ga raahaanş, prokuratuuriñ ba gydei oorganuudhaa tuhala mazi ze xandaxa, pa rti ba praviitelstviñ direktivydyiji zoriuuta xazagairuuldag niuurnuudai xariuusaigada xabaaduulxa johotoi.

BK(b) P iin CK ba SSSR-e Sovnarkoom bolbol 1938 onoi aavgustin 29-de gargahan, specialnaa togtomzo soogoo Selxooz baankada bolzort ssydenyydiiji tylexiin tulada kolxoozuudaxi xabaagdaxagy foondiin бага баigaa haanş, 1938 onoi doxoohoo 1937 onoi doxooodoi 10 procentin zisegeer tereende nemezi oruulxa, xarin enenş kolxooz niuudai azalta yderte xubaag daxa doxooodoi xemzeji bagbolgoxgyi gehe gy, ali kol-

xooz byxen xadaa dunda zisegeer, doxooodoi 60-70 procentiiji azalta ydernyyde xubaaxiin tulada, xadagalxa johotoi geze zaahan baina Nemeze oruulhan zeri xadaa gansal selxozbaankada ssyde tylexiin tulada xereglegede xarin eneeniiji bişe xereglegede, kapitalavlozeenideşli gargaşalaxagi johotoi.

Baankiin filiaalnuud xadaa ssyde busaalgai 100 procent dyrygeşe geze zorilgo urdaa tabixa baina.

Ene onoi apreiliin 1-de gargagdahan, BK(b) P-iin CK-ei SSSR-ei SNK ei togtoloi johoor, kolxoozuudaxi xubaagdaxagy foondodo nemeze ruulxa ba tereniiji gargaşalxa uram ondo bolgozodon baina (xydөө azaxiin arteeliin ustaavai 12-doxi statşaa). Ene togtooloi yndeheer, kolxoozuud bolbol xubaagdaxagy foondodo ene zilegee doxoooloi 10 procent xyrter oruulxa, enenee 1939 ondo gargaşalxa ba neme e oruulhan şymme-je baankada, xubaagdaxagy foondiin şoodto oruulxa johotoi baina. 1938 onoi, kapitalna gargaşanuudaa kolxoozu d amenyyd şymmiiji xereglexe johotol gebel: 1937 onoi, xubaagdaxagy foondiin zeriitiñ ylenehiiji, malnuudai ba bişe zylinydyiji xudaldaxa oruulhan (malnuudai byri produktivna bolgoxin tulada xudaldagdahan baigaa haanş), vxehen

malnuudai tyloo straxovoi preemi.

Priigorodno raionoi kolxoozuud zeerinydyiji gargaşalgiin şalgalta xadaa zarim kolxoozuud bolbol kapitalavlozeenide gargaşalxa johotoi baihān zeriithee ylyy gargahan bairiijine eliryylee. Ziseelxede, Sajantiin selsoveedei „Kraasna Selenge“ kolxooz bolbol kapitalavlozeenide 17,8 miangan tyxerigte aad, oktiaabriin I-de 29,5 miangan tyxerig gargaşalhan, Jezoo-oi neremzete kolxooz 23,1 miangan tyxerigte aad, 38,1 miangan tyxerig gargaşalhan, Dabaatiin selsoveedei „Ulaan Erxireg“ kolxooz 32,4 miangan tyxerigte aad, 49,5 miangan tyxerig gargaşalhan baina. Tus raionoi 27 kolxoozuudai 16

kolxoozuudanş togtolnoormohoo ylyy gargabaina.

Kolxoozuud xadaa hee ylyy kapitalavlozeenide gargaşadaa, enenee kolxoozuudai azalta yderte doxooodiiji бага болгоşaxiiji bodono. BK(b) CK-ei ba SSSR-ei togtooliiji ba xydөө ustaavai 12-doxi pynni zagairuulxa jabadaluudai j Priigorodno raionoi xoozuudaa yzgedene bişeşli aimaguudai kolxoota yzgedene. Aimagai şariaalangai tahaguul baankiin filiaalnuud xadaa azaxiin arteeliin xazagairuulgatai temesehotoi.

Jen

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAJEE

KINOO TEAATRNUUDTA

Kinoo „Erdem“

Kinoo „Progres“

Sokroovişciin aral

Symbaar doliitiin xy